

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Document de ședință

A7-0206/2010

24.6.2010

RAPORT

referitor la contribuția politicii regionale a UE la combaterea crizei economice și financiare, cu referire specială la Obiectivul 2 (2009/2234(INI))

Comisia pentru dezvoltare regională

Raportoare: Rodi Kratsa-Tsagaropoulou

PR_INI

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	11
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE	20

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la contribuția politicii regionale a UE la combaterea crizei economice și financiare, cu referire specială la Obiectivul 2 (2009/2234(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere documentul de lucru al Comisiei intitulat „Consultare privind viitoarea strategie „UE 2020” (COM(2009)0647),
- având în vedere comunicarea Comisiei intitulată „Politica de coeziune: raport strategic pentru anul 2010 privind punerea în aplicare a programelor pentru perioada 2007-2013” (COM(2010)0110),
- având în vedere cel de-Al șaselea raport intermediar al Comisiei privind coeziunea economică și socială (COM(2009)0295),
- având în vedere comunicarea Comisiei intitulată „Stimularea redresării economice europene” (COM(2009)0114),
- având în vedere comunicarea Comisiei intitulată „Politica de coeziune: investiții în economia reală” (COM(2008)0876),
- având în vedere comunicarea Comisiei intitulată „Noi competențe pentru noi locuri de muncă: să anticipăm și să răspundem cerințelor pieței forței de muncă în materie de competențe” (COM(2008)0868),
- având în vedere comunicarea Comisiei intitulată „Un plan european de redresare economică” (COM(2008)0800),
- având în vedere comunicarea Comisiei intitulată „De la criză financiară la redresare: un cadru de acțiune la nivel european” (COM(2008)0706),
- având în vedere recomandarea Consiliului cu privire la actualizarea în 2009 a orientărilor generale ale politicilor economice ale statelor membre și ale Comunității și cu privire la aplicarea politicilor de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (COM(2009)0034),
- având în vedere rapoartele strategice naționale ale statelor membre pentru anul 2009,
- având în vedere Regulamentul (CE) nr.1083/2006 al Consiliului de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999¹,
- având în vedere propunerea sa de rezoluție din 11 martie 1999 privind politica de

---

¹ JO L 210, 31.7.2006, p. 25.

coeziune: investiții în economia reală¹,

- având în vedere avizul Comitetului Regiunilor cu privire la cel de-Al șaselea raport intermediar al Comisiei privind coeziunea economică și socială (COTER-IV-027),
  - având în vedere previziunile economice europene – toamna 2009/economia europeană 10/2009 – Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare - Comisia Europeană,
  - având în vedere raportul trimestrial privind zona euro - volumul 8, nr. 4 (2009) – Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare – Comisia Europeană,
  - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de Procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională (A7–0206/2010),
- A. întrucât în perioada 2000-2006, 15,2% dintre europeni (69,8 milioane) au locuit în regiunile din cadrul Obiectivului 2 și au beneficiat de finanțare în valoare totală de 22,5 miliarde de euro (9,6% din totalul resurselor), fiind create 730 000 de locuri „brute” de muncă, cei mai mulți indicatori înregistrând performanțe înalte [gradul de ocupare a forței de muncă, inovația, cercetarea și dezvoltarea (C&D), intensitatea capitalului uman, educația și formarea, învățarea pe tot parcursul vieții], în vreme ce, pe de altă parte, alți indicatori [investiții străine directe (ISD), productivitatea] înregistrează niveluri de performanță mai scăzute decât cele din regiunile de convergență și, în ceea ce privește creșterea PIB-ului pe cap de locuitor comparativ cu media UE, regiunile în cauză sunt cu mult (122%) înaintea regiunilor de convergență (59%), însă, cu toate acestea, prezintă o scădere de 4,4% în acea perioadă;
- B. întrucât, odată cu reforma din 2006, Obiectivul 2 acoperă îmbunătățirea competitivității regionale și a gradului de ocupare a forței de muncă, într-un total de 168 de regiuni din 19 state membre, ceea ce înseamnă 314 milioane de locuitori, cu o finanțare pentru 2007-2013 în valoare totală de 54,7 miliarde de euro (puțin sub 16% din resursele totale), și merită subliniat faptul că aproape 74% din această sumă este alocată pentru îmbunătățirea cunoașterii și inovării (33,7%) și pentru asigurarea de locuri de muncă mai multe și mai bune (40%);
- C. întrucât, pe baza ultimelor previziuni ale Comisiei (2009-2011), situația pieței muncii va rămâne nefavorabilă și rata șomajului va ajunge la 10,25 % în UE, cu o pierdere de 2,25 % a locurilor de muncă pentru 2009 și 1,25 % pentru 2010, generând, printre altele, o intensificare a divizării sociale în țările membre; întrucât sectoarele-cheie din regiunile UE indică: a) creșterea numărului de noi comenzi și a încrederii, cu o îmbunătățire a imaginii de ansamblu asupra industriei din UE, în ciuda faptului că rata producției este cu 20% mai scăzută față de cea de la începutul lui 2008, b) continuarea declinului activităților din domeniul industriei prelucrătoare și c) continuarea dificultăților legate de accesul IMM-urilor la microcredite/finanțare;
- D. întrucât chiar dacă este adevărat că, inițial, criza a afectat în special bărbații, în prezent rata desființării locurilor de muncă este identică pentru bărbați și femei, care sunt mai

---

¹ Texte adoptate, P6_TA(2009)0124.

puțin prezente decât cei dintâi pe piața forței de muncă din majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene; întrucât alte crize ne-au învățat că femeile sunt mai expuse riscului de a nu găsi un loc de muncă după ce l-au pierdut pe al lor; întrucât egalitatea dintre bărbați și femei are un impact pozitiv asupra productivității și creșterii economice, iar participarea femeilor pe piața forței de muncă prezintă numeroase beneficii sociale și economice;

- E. întrucât pe baza rapoartelor naționale strategice pentru 2009 și a raportului strategic al Comisiei pentru 2010 privind politica de coeziune și punerea în aplicare a programelor 2007-2013, statele membre par a fi utilizat în modalități destul de diferite instrumentele, mijloacele și metodele de facilitare a politicii de coeziune propuse de Comisie în vederea combaterii crizei și a creșterii cheltuielilor reale, cum ar fi schimbările aduse orientărilor strategice, axelor și finanțărilor pentru programele operaționale, precum și răspunsul la simplificarea procedurilor de punere în aplicare;
- F. întrucât, începând cu octombrie 2008, Comisia a propus o serie de măsuri cu scopul de a accelera aplicarea programelor din cadrul politicii de coeziune 2007-2013, în vederea mobilizării tuturor resurselor și a mijloacelor sale pentru a oferi sprijin imediat și eficient eforturilor de redresare la nivel național și regional;
- G. întrucât strategia Comisiei pentru accelerarea investițiilor și simplificarea programelor din cadrul politicii de coeziune prin recomandări adresate statelor membre și prin adoptarea de măsuri legislative sau fără caracter legislativ se concentrează în jurul a trei axe: a) o flexibilitate sporită în ceea ce privește programele de coeziune, b) acordarea unui avantaj net regiunilor, precum și c) investiții inteligente în cadrul programelor de coeziune; întrucât, pentru anul 2010, din cei 64,3 miliarde de euro alocate ocupării forței de muncă și competitivității, 49,4 miliarde de euro trebuie utilizate pentru coeziune (o creștere de 2% față de 2009) și 14,9 miliarde de euro pentru competitivitate (o creștere de 7,9% comparativ cu 2009),
  - 1. subliniază faptul că, în contextul crizei financiare și economice mondiale și a încetirii creșterii economice actuale, politica regională a UE constituie un instrument important de realizare, cu o contribuție decisivă la Planul european de redresare economică, constituind cea mai mare resursă comunitară de investiții în economia reală și oferind sprijin important pentru investițiile private, inclusiv la nivel regional și local; constată că este esențial să se asigure o ieșire cu succes din criză pentru a realiza o dezvoltare durabilă pe termen lung, prin consolidarea competitivității, a ocupării forței de muncă și a atractivității regiunilor europene;
  - 2. ia act de faptul că fondurile structurale constituie instrumente puternice, menite să acorde sprijin regiunilor pentru restructurarea economică și socială a acestora și să promoveze coeziunea lor teritorială, precum și să pună în aplicare Planul european de redresare economică și, în special, dezvoltarea competitivității și crearea de locuri de muncă, susținând în același timp utilizarea lor sistematică și eficientă; subliniază faptul că obiectivul competitivității nu poate fi atins în detrimentul cooperării și al solidarității între regiuni;
  - 3. salută rezultatele pozitive înregistrate în perioada anterioară crizei economice, în cazul celor mai mulți indicatori, pentru regiunile din cadrul Obiectivului 2, și anume nivelurile

ridicate de performanță în ceea ce privește gradul de ocupare a forței de muncă, inovația, cercetarea și dezvoltarea (C&D), intensitatea capitalului uman, educația și formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții; subliniază faptul că efectele crizei asupra economiei nu trebuie să ducă la reducerea sprijinului destinat creării de locuri de muncă mai multe și mai bune, și solicită ca aceste avantaje comparative să fie susținute prin intermediul unei consolidări a instrumentelor din cadrul Obiectivului 2;

4. susține cu căldură prioritățile-cheie ale strategiei UE 2020, în special o creștere inteligentă, durabilă și incluzivă realizată, printre altele, prin valorificarea unor noi modalități de realizare a dezvoltării economice durabile cu ajutorul economiei digitale, îmbunătățirea cadrului de reglementare pentru consolidarea coeziunii teritoriale și sociale și promovarea unor condiții și a unui mediu de afaceri mai bune pentru competitivitate, crearea de locuri de muncă, spiritul antreprenorial și de inovație pentru toate regiunile, dezvoltarea IMM-urilor și sprijinirea potențialului de dezvoltare a acestora; sprijină în continuare obiectivul creării de locuri de muncă mai multe și mai bune, prin asigurarea unor condiții de lucru corespunzătoare, atât pentru bărbați cât și pentru femei, și garantând, în același timp, accesul acestora la educație și formare profesională; solicită ca aceste politici să fie consolidate în continuare, inclusiv prin valorificarea avantajelor pieței unice europene în contextul aprofundării viitoare a strategiei UE 2020, asigurând, în același timp, faptul că Obiectivul 2 se axează în continuare pe realizarea coeziunii teritoriale a UE;
5. constată cu îngrijorare efectele sociale negative ale crizei asupra regiunilor din cadrul Obiectivului 2, care au drept rezultat creșterea șomajului, a sărăciei și a excluziunii sociale, și care afectează cele mai vulnerabile grupuri sociale (șomeri, femei, persoane în vârstă), și invită Comisia să întreprindă inițiative pentru a sprijini IMM-urile, cu scopul de a asigura durabilitatea locurilor de muncă existente și crearea unui număr cât mai ridicat de noi locuri de muncă acolo unde este posibil;
6. subliniază faptul că coeziunea economică, socială și teritorială se află în centrul strategiei UE 2020; politica de coeziune și fondurile structurale reprezintă instrumente-cheie pentru realizarea obiectivelor de creștere economică inteligentă, durabilă și incluzivă în statele membre și în regiuni;
7. subliniază problema importantă pe care o reprezintă reducerea contribuției cofinanțării naționale la programe, ceea ce afectează și Obiectivul 2, din cauza problemelor financiare majore din multe state membre și susține politica Comisiei privind utilizarea ajutorului comunitar; consideră că este, astfel, necesar ca modificarea Regulamentului (CE) nr. 1083/2006, în sa forma actuală, adoptată de Parlament, să fie rapid pusă în aplicare și consideră că finanțarea de 100 % este excesivă, întrucât prin aceasta se elimină stimulentele pentru statele membre de a garanta, prin intermediul unei cofinanțări naționale, eficiența și rentabilitatea măsurilor sprijinite și împărtășește punctul de vedere al Consiliului, care respinge așa-numita „alimentare anticipată” (frontloading) din textul prezentat;
8. ia act de faptul că, dintr-un total de 117 programe operaționale finanțate de FSE, 13 au fost modificate (pentru Austria, Germania, Ungaria, Irlanda, Letonia, Lituania, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, două pentru Regatul Unit, precum și două pentru Spania) cu

scopul de a aborda anumite nevoi rezultate în urma crizei, și solicită Comisiei să sprijine statele membre pentru ca acestea să utilizeze această flexibilitate în vederea reorientării programelor lor operaționale și să informeze, în această privință, actorii regionali și locali în cauză, cât mai curând posibil și într-o măsură cât mai cuprinzătoare, cu scopul de a acorda sprijin pe termen scurt grupurilor și categoriilor specifice expuse riscului;

9. constată că cel de-al șaselea raport intermediar referitor la coeziunea economică și socială reflectă diferitele situații socio-economice ale celor trei tipuri de regiuni, în special în ceea ce privește capacitatea lor de creare și inovare, precum și spiritul antreprenorial; atât actuala criză economică, cât și diferitele variabile care influențează oportunitățile de dezvoltare regională (demografia, accesibilitatea, capacitatea de inovare etc.) sunt factori care evidențiază existența unor date importante de care trebuie să se țină seama în momentul evaluării situației economiilor locale și regionale și al elaborării unei politici eficiente de coeziune;
10. susține propunerea Consiliului de a crește totuși prefinanțările pentru anul 2010 la FSE cu 4 % și la Fondul de coeziune cu 2 %, însă doar pentru statele membre al căror PIB a scăzut cu peste 10 % sau care au primit asistență macrofinanciară de la FMI pentru a-și consolida balanțele de plăți; solicită Comisiei să examineze cauzele întârzierii punerii în aplicare și să găsească soluții flexibile pentru regulile n+2/n+3, astfel încât statele membre să nu piardă asistența financiară acordată;
11. regretă faptul că cel de-Al șaselea raport intermediar al Comisiei privind coeziunea economică și socială nu include date calitative și cantitative specifice cu privire la efectele pe termen scurt și lung ale crizei financiare și economice în regiunile UE, în special în ceea ce privește principalii indicatori economici și sociali; invită, astfel, Comisia să prezinte un raport/studiu special cu privire la consecințele crizei financiare și economice în regiunile UE, în special în regiunile din cadrul Obiectivului 2 și în regiunile aflate în etapa de suspendare progresivă a ajutorului, precum și cu privire la o posibilă amplificare sau diminuare a disparităților regionale în contextul crizei; observă faptul că aceste evaluări trebuie realizate cât mai curând posibil, pentru a putea împiedica apariția unor neregularități și pentru ca acestea să poată servi drept bază pentru o propunere privind continuarea Obiectivului 2 în acele zone în care acesta poate furniza o valoare adăugată în privința fondurilor naționale;
12. salută măsurile de sprijin pentru întreprinderi din cadrul politicii de coeziune (aproximativ 55 de miliarde de euro în perioada 2007 - 2013), dintre care cea mai mare parte privește sprijinirea inovației, transferul tehnologic și modernizarea IMM-urilor, considerând importantă promovarea modelelor de succes în acest domeniu, și înțelege că măsurile de intervenție propuse în favoarea întreprinderilor trebuie să aibă în vedere rezultatele restructurării eficiente pe termen lung, precum și tranziția către o economie mai durabilă, și nu intervenții de protecție pentru supraviețuirea economică, care, în multe cazuri, sunt incompatibile cu politicile privind ajutoarele de stat;
13. insistă asupra faptului că pentru a putea depăși criza sunt necesare investiții în cercetare și dezvoltare, precum și în inovație, educație și în tehnologii care utilizează resursele în mod eficient; astfel de investiții vor constitui un beneficiu atât pentru sectoarele tradiționale și zonele rurale, cât și pentru economiile de servicii de înaltă calificare, consolidând, prin

urmare, coeziunea economică, socială și teritorială; subliniază faptul că este necesar să se asigure o finanțare accesibilă, în privința căreia fondurile structurale joacă un rol-cheie;

14. solicită Comisiei și statelor membre să monitorizeze permanent consecințele crizei în diferite domenii structurale și de dezvoltare și utilizarea posibilităților oferite de instrumentele de finanțare alocate pentru Obiectivul 2, în principal pentru a sprijini spiritul antreprenorial și IMM-urile, precum și organismele economiei sociale și solidare, cu scopul de a spori competitivitatea acestora și, prin urmare, potențialul de creștere a locurilor de muncă, și de a facilita accesul acestora la utilizarea instrumentelor de inginerie financiară (Jaspers, Jeremie, Jessica, Jasmine); invită Comisia și statele membre să utilizeze aceste informații pentru a pregăti și a direcționa viitorul Obiectiv 2 privind coeziunea la nivelul UE spre acele zone, regionale și locale, în care se poate demonstra că intervențiile din partea UE aduc o valoare adăugată sporită (în special inovațiile din sectorul turismului și al prestării de servicii, sectorul IT și sectoarele industriale, precum și protecția și ameliorarea mediului înconjurător și dezvoltarea potențială a surselor de energie regenerabile sau a tehnologiilor care ar îmbunătăți în mod semnificativ întreprinderile producătoare de energie convențională, care vizează un nivel redus de emisii de carbon și reducerea la minimum a producției de deșeuri, precum și inovațiile din sectorul primar);
15. invită Comisia și statele membre să evalueze și să promoveze toate sinergiile între instrumentele politicii de coeziune și ale competitivității la nivel regional, național, transfrontalier și european;
16. salută politica Comisiei cu privire la a) extinderea perioadei de eligibilitate din cadrul programelor operaționale 2000-2006 astfel încât să se permită absorbția maximă a tuturor resurselor din cadrul politicii de coeziune, b) simplificarea cerințelor și procedurilor administrative și a gestionării financiare a programelor, asigurându-se, în același timp, în continuare controlul necesar în vederea identificării unor cazuri de erori sau fraudă; consideră, în această privință, că ar trebui să se elaboreze prevederi pentru a încuraja realizarea de proiecte ingenioase și pentru a împiedica din timp comportamentele ilegale;
17. susține politica „prefinanțării” pentru programele din cadrul politicii de coeziune 2007-2013, care au generat o lichiditate imediată de 6,25 miliarde de euro pentru 2009 pentru investiții în cadrul pachetelor de finanțare ce au fost convenite pentru fiecare stat membru;
18. constată că zonele urbane, precum și centrele urbane, prezintă prin natura lor probleme sociale specifice și importante (nivel ridicat al șomajului, marginalizare, excluziune socială etc.), care sunt agravate ca urmare a crizei, și că acest lucru trebuie examinat în profunzime, pentru a pune în aplicare măsuri active corespunzătoare, pe termen scurt și lung;
19. susține politica în domeniul acordării de ajutor și noile instrumente de finanțare pentru proiectele majore pentru regiuni (proiecte al căror cost total planificat este de 50 milioane de euro și peste) adoptate de Comisie în 2009, recunoaște importanța instrumentelor de inginerie financiară și de cooperare cu BEI/FEI, în special JASPERS, JEREMIE și JESSICA și solicită o creștere viitoare cu peste 25 % a finanțării oferite prin intermediul JASPERS (Asistență comună pentru susținerea proiectelor în regiunile europene), care se

referă în mod special la regiunile din cadrul Obiectivului 2, cu scopul de a încuraja pregătirea deplină și punerea în aplicare foarte rapidă a acestora deși, în prezent, aceste proiecte sunt puține la număr; speră că majorarea anterioară a finanțării pentru JASPERS are un impact pe termen mediu și lung asupra creșterii competitivității economice a regiunilor europene și insistă asupra includerii periodice a unei analize comparate între rezultatele obținute și obiectivele urmărite și finanțarea acordată față de finanțarea necesară îndeplinirii obiectivelor în cauză;

20. subliniază faptul că numai cu o guvernare veritabilă, integrată pe mai multe niveluri, între autoritățile publice locale, regionale, naționale, transfrontaliere și europene, politica regională, națională și a UE poate fi eficientă și eficace; solicită Comisiei să evalueze posibilitățile de inovare legate de cooperarea teritorială, atât la nivel național, cât și internațional, în cadrul fiecărui obiectiv al politicii de coeziune, precum și să analizeze posibilitățile de consolidare a obiectivului de cooperare teritorială europeană, în ceea ce privește stimularea inovării legate de cooperarea între regiuni; alături de consolidarea Obiectivului 3 - Cooperarea teritorială -, ar trebui consolidată și posibilitatea de a derula acțiuni de cooperare teritorială la nivel transnațional, în cadrul Obiectivului 2; subliniază că o astfel de posibilitate este în prezent asigurată în baza articolului 37 alineatul (6) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006; consideră că, fără a modifica bugetul total alocat obiectivelor de coeziune, consolidarea cooperării teritoriale trebuie însoțită de o orientare către un buget mai mare alocat acestei cooperări teritoriale extinse;
21. susține modificările propuse în ceea ce privește normele de punere în aplicare care vizează consolidarea flexibilității fondurilor structurale și adaptarea acestora pentru a răspunde nevoii privind punerea rapidă în aplicare, date fiind condițiile economice excepționale, a celor 455 de programe din cadrul politicii de coeziune, în special în ceea ce privește programele din cadrul Obiectivului 2, ținând în același timp cont de necesitatea adaptării instituțiilor și autorităților de gestionare naționale și regionale la această situație nouă, care să evite eventuale abuzuri sau gestionări deficitare și să asigure posibilitatea redirecționării fondurilor rămase spre alte proiecte curente sau noi; solicită autorităților de gestionare să propună soluții ce au ca scop eficientizarea implementării programelor operaționale prevăzute de Obiectivul 2;
22. subliniază faptul că în circumstanțe deosebite (cum ar fi criza economică), se poate solicita în mod excepțional o mai mare flexibilitate a regulii n+2, luând în considerare obiectivele urmărite de politica de coeziune și efectele schimbărilor economice ciclice asupra finanțelor publice și a investițiilor private;
23. recomandă ca toate fondurile necheltuite într-o regiune în conformitate cu regulile N+2 și N+3 să fie atribuite din nou proiectelor regionale și inițiativelor comunitare;
24. solicită Comisiei să evalueze planul de acțiune-inițiativă cu privire la propunerile legislative referitoare la micile întreprinderi (Small Business Act) la un an de la punerea sa în aplicare (decembrie 2008), în principal în ceea ce privește rezultatele legate de întărirea competitivității micilor întreprinderi și a accesului la finanțare și capital operațional, precum și de promovarea întreprinderilor inovatoare nou înființate, precum și de reducerea poverilor administrative etc.;
25. subliniază efectul pozitiv al egalității de șanse între femei și bărbați asupra creșterii

economice; în această privință subliniază că din unele studii reiese că, dacă ratele ocupării forței de muncă, a ocupării forței de muncă cu jumătate de normă și a productivității femeilor ar fi identice cu cele ale bărbaților, PIB-ul ar crește cu 30 % pentru perioada de programare de după 2013; solicită, prin urmare, să se acorde o atenție deosebită proiectelor finanțate de fondurile structurale care vizează promovarea egalității și incluziunea femeilor pe piața forței de muncă;

26. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și statelor membre.

EXPUNERE DE MOTIVE

Introducere

În contextul crizei financiare și economice mondiale și al recesiunii economice din Europa, politica regională a UE contribuie în mod decisiv la Planul de redresare economică, constituind principala resursă comunitară de investiții în economia reală și acordând sprijin financiar important investițiilor publice, inclusiv la nivel regional și local. Având în vedere căreanța Uniunii Europene în ceea ce privește mecanismele eficiente de coordonare economică și de creștere economică echilibrată, politica de coeziune, prin intermediul fondurilor structurale și al altor acțiuni, are o importanță primordială.

Politica regională nu reprezintă doar un mijloc de „diminuare” imediată a consecințelor economice și sociale negative ale crizei, ci și o politică de abordare pe termen lung a problemelor structurale care au apărut și s-au creat pe fundalul crizei, în special în ceea ce privește competitivitatea și ocuparea forței muncă în statele membre care fac parte din Obiectivul 2. Prezentul raport se axează asupra măsurilor necesare pentru punerea în aplicare a celor doi piloni principali ai Planului european de redresare economică, în special cel al competitivității, printr-o utilizare sistematică și eficientă a creditelor acordate și a mijloacelor aferente acestora.

Criza economică și „competitivitatea regională și ocuparea forței de muncă”

Obiectivul 2 a constituit și constituie unul dintre cei mai importanți piloni ai politicii de coeziune, iar în prezent, în contextul ieșirii din criza economică, acesta capătă o importanță deosebită pentru creșterea competitivității regiunilor europene și disponibilitatea pentru dezvoltare a acestora în perioada post-criză.

În perioada 2000-2006, Obiectivul 2, care avea legătură cu sprijinirea transformării economice și sociale a zonelor care prezentau întârzieri în ceea ce privește dezvoltarea, viza 15% dintre europeni (aproximativ 69,8 milioane de locuitori locuiau în zone care fac parte din Obiectivul 2). Aceștia au beneficiat de o finanțare totală de 22,5 miliarde de euro (9,6% din totalul resurselor), în timp ce se estimează că au fost create 730 000 de locuri de muncă brute.

Aceste regiuni pot fi împărțite în următoarele categorii: a) zone industriale (8,5%) cu o rată a șomajului peste media comunitară, cu un număr de locuri de muncă în industrie care depășește media comunitară și în scădere constantă, b) zone rurale (5,2%) cu o densitate a populației mai mică de 100 locuitori pe km², cu o rată de ocupare a forței muncă în sectorul agricol mai mare decât dublul mediei comunitare, cu o rată a șomajului mai mare decât media comunitară și cu o populație în scădere treptată, c) zone urbane (1,9%) cu o rată a șomajului pe termen lung peste media comunitară, cu un grad ridicat de sărăcie, cu un mediu social extrem de degradat, cu un grad ridicat de criminalitate, cu un nivel scăzut al educației, d) zone de pescuit (0,3%), e) zone mixte (2,1%).

Odată cu reforma din 2006, Obiectivul 2 privește în prezent consolidarea competitivității regionale și a ocupării forței de muncă, într-un număr total de 168 de regiuni

din 19 state membre (a se vedea anexa I), adică 314 milioane de locuitori, având o finanțare totală pentru perioada 2007-2013 de 54,7 miliarde de euro (aproximativ 16% din totalitatea resurselor). Prin urmare, este important ca Obiectivul 2 să fie valorificat pe deplin și să contribuie în totalitate atât la strategia globală pentru redresarea economiilor noastre, cât și la competitivitatea acestora. Este deosebit de important faptul că un procent de aproximativ 73,7% din această sumă este alocat pentru: a) îmbunătățirea cunoștințelor și a inovării (33,7%), și b) crearea de locuri de muncă mai multe și mai bune (40%). Procentajul aferent regiunilor din cadrul Obiectivului 1 este simțitor mai mic, de doar 40%, chiar dacă, în mărime absolută, acesta este cu mult mai mare din cauza nevoilor crescute din zonele în cauză (a se vedea anexa II).

Ultimul raport intermediar al Comisiei privind coeziunea economică și socială indică faptul că majoritatea indicatorilor din zonele care fac parte din Obiectivul 2 înregistrează niveluri ridicate de performanță înainte de criza economică, cum ar fi ocuparea forței de muncă, inovarea, cercetarea și dezvoltarea (C&D), intensitatea capitalului uman, educația și formarea profesională și învățarea continuă, în timp ce pentru alți indicatori, cum ar fi dezvoltarea investițiilor străine directe (ISD) și productivitatea, regiunile de convergență înregistrează niveluri de performanță mai mari (a se vedea anexa III).

De exemplu, înaintea crizei, produsul intern brut pe cap de locuitor comparativ cu media din UE a înregistrat o creștere totală de 6 procente în perioada 2000-2006, ajungând în regiunile de convergență la 4 puncte procentuale față de media din UE, respectiv 59%, un nivel mai apropiat, dar situat în continuare sub pragul minim de 75%. În ceea ce privește regiunile de competitivitate și de ocupare a forței de muncă (Obiectivul 2), cu toate că se află destul de mult înaintea altor zone, cu un procentaj de 122%, acestea au înregistrat totuși o scădere de 4,4% în perioada 2000-2006. Creșterea sporită a productivității regiunilor de convergență reprezintă principalul motiv pentru care diferența de produs intern brut (PIB) pe cap de locuitor a fost diminuată în mod semnificativ (a se vedea anexa IV).

Începând cu anul 2000, productivitatea în industrie și în ceea ce privește serviciile indică o creștere anuală de 2% în regiunile de convergență, dublu față de procentul din regiunile de competitivitate și de ocupare a forței de muncă din cadrul Obiectivului 2. Această creștere a fost sprijinită de investițiile în educație, utilizarea mai eficientă și mai extinsă a TIC (Tehnologii ale informației și comunicării) și de fluxul ridicat al investițiilor străine directe. În același timp, există în continuare diferențe majore între regiuni în ceea ce privește standardele educaționale. Proporția absolvenților universitari este cu aproximativ 9% mai mare în regiunile din cadrul Obiectivului 2 decât în regiunile de convergență. De asemenea, participarea la procesul de învățare pe tot parcursul vieții se află în mod semnificativ în urmă în regiunile de convergență, în care procentul este cu 50% mai redus față de cel din regiunile care fac parte din Obiectivul 2.

Criza financiară și economică pune în evidență punctele slabe ale zonelor europene de convergență, precum și dezavantajele structurale, în special în ceea ce privește competitivitatea și ocuparea forței de muncă din regiunile europene. Conform ultimelor previziuni (2009-2011) ale Comisiei, situația de pe piața muncii se va menține nefavorabilă și se prevede că rata șomajului va ajunge la 10,25% în UE, cu o pierdere de 2,25% a locurilor de muncă pentru 2009 și 1,25% pentru 2010.

Pe lângă efectele sale în sectoarele cheie ale economiei, criza are în prezent, de asemenea, următoarele urmări: a) creșterea numărului de comenzi noi și a încrederii și îmbunătățirea imaginii asupra industriei din cadrul UE, având drept rezultat stabilizarea producției industriale fără a se înregistra însă o redresare spectaculoasă, nivelul producției fiind cu 20% mai mic față de cel existent la începutul anului 2008 (a se vedea anexa IV), b) continuarea declinului activităților din domeniul construcțiilor, c) continuarea dificultăților legate de accesul IMM-urilor la microcredite/finanțare.

De asemenea, marile probleme financiare cu care se confruntă multe state membre (datorie publică, deficit bugetar ridicat) constituie un obstacol care reduce contribuția cofinanțării naționale pentru programe care au legătură cu Obiectivul 2. Din păcate, în acest moment se înregistrează o lipsă de date calitative și cantitative centralizate cu privire la efectele pe termen scurt și lung ale crizei financiare și economice în regiunile UE și cu privire la configurarea principalilor indicatori economici și sociali. Raportoarea consideră că Comisia va trebui să prezinte un raport/studiu special privind efectele crizei financiare și economice asupra regiunilor Uniunii Europene și, în special, asupra regiunilor din cadrul Obiectivului 2, având în vedere impactul deosebit de negativ asupra ocupării forței de muncă și competitivității.

Contribuția politicii regionale la combaterea crizei economice în cadrul Obiectivului 2

Începând cu octombrie 2008, Comisia a propus o serie de măsuri care vizează accelerarea punerii în aplicare a programelor din cadrul politicii de coeziune 2007-2013, cu scopul de a mobiliza toate resursele și instrumentele sale în vederea acordării de sprijin imediat și eficient pentru eforturile de redresare la nivel național și regional. În cadrul politicii de coeziune, aproximativ 55 miliarde de euro (2007-2013) sunt alocate pentru sprijinirea întreprinderilor, dintre care cea mai mare parte privește consolidarea inovării de către IMM-uri. O mare parte a activităților programate sunt compatibile cu nevoile mai urgente referitoare la abordarea situației economice actuale și se concentrează, în special, pe provocările semnificative cu care se confruntă întreprinderile în economia reală, însă măsurile propuse pentru a veni în sprijinul întreprinderilor vizează rezultatele pe termen lung ale abordării problemelor structurale și nu intervenții de protecție pentru supraviețuire economică, care sunt incompatibile cu politicile privind ajutoarele de stat.

Este extrem de încurajator faptul că prioritățile-cheie ale strategiei UE 2020 subliniază necesitatea de a exploata noi surse de creștere economică care vor garanta, în același timp, coeziunea socială și teritorială a UE, precum și îmbunătățirea cadrului de reglementare a consolidării coeziunii teritoriale. Trebuie menționat faptul că această coeziune teritorială oferă o valoare adăugată în privința dezvoltării competitivității diferitelor regiuni și a promovării celor mai bune condiții pentru antreprenoriat, pentru dezvoltarea IMM-urilor și pentru exploatarea avantajelor lor comparative.

Mai exact și mai direct spus, pentru anul 2010, din cele 64,3 miliarde de euro care sunt alocate creșterii economice durabile, 49,4 miliarde de euro privesc coeziunea (o creștere cu 2% în raport cu 2009) și 14,9 miliarde de euro privesc competitivitatea (o creștere de 7,9% în raport cu 2009) (a se vedea anexa V). Printre altele, în contextul întăririi competitivității IMM-urilor, unul dintre obiective este crearea a 400 000 de locuri de muncă până în 2013 (a se vedea anexa VI).

În același timp, trebuie să se consolideze, de asemenea, strategia Comisiei pentru accelerarea investițiilor și pentru simplificarea programelor din cadrul politicii de coeziune prin intermediul recomandărilor adresate statelor membre și a măsurilor legislative sau fără caracter legislativ. Raportoarea este de acord cu faptul că ar trebui să se acorde prioritate celor trei piloni: a) o mai mare flexibilitate pentru programele de coeziune, b) acordarea unui avantaj net regiunilor în orice fel și c) investiții inteligente în cadrul programelor de coeziune.

O evaluare inițială bazată pe rapoartele naționale strategice pentru 2009, arată faptul că statele membre au utilizat în moduri destul de diferite instrumentele, mijloacele și metodele de facilitare a politicii de coeziune, propusă de Comisie pentru a combate criza și pentru a crește cheltuielile reale, în ceea ce privește, de exemplu, folosirea finanțării de 100%, răspunsul la modificările aduse direcțiilor strategice, axelor și modului de finanțare a programelor operaționale, precum și răspunsul la simplificarea procedurilor de punere în aplicare). Raportoarea consideră că din acest lucru ar trebui să se tragă concluzii utile și fiabile. Aceasta consideră că, în timp ce politica regională nu constituie o politică comunitară „de diminuare”, ci de planificare pe termen lung, este extrem de important să se continue această direcție strategică a „flexibilității”, asigurând, în același timp, controalele necesare în vederea evitării greșelilor și a cauzelor de fraudă. De exemplu, se pare că politica Comisiei de a extinde perioada de eligibilitate pentru programele operaționale pentru perioada 2000-2006 sau de a simplifica cerințele și procedurile administrative și proiectele de gestiune financiară a programelor contribuie în mod decisiv la asigurarea unei absorbții maxime a tuturor instrumentelor politicii de coeziune.

În același timp, trebuie menționat faptul că politica de „prefinanțare” a programelor din cadrul politicii de coeziune pentru perioada 2007-2013 are un efect de atenuare, deoarece aceasta a generat o lichiditate imediată de 6,25 miliarde pentru investiții în 2009, în conformitate cu pachetele financiare convenite cu statele membre. De asemenea, pentru a aborda problema legată de limitarea contribuției cofinanțării naționale la programe care privesc și Obiectivul 2, din cauza marilor probleme financiare din multe state membre, va fi necesară sprijinirea politicii Comisiei privind „compensarea de 100%”, ca urmare solicitării din partea statelor membre, chiar dacă câteva dintre acestea nu au oferit un răspuns afirmativ la această posibilitate, exprimându-și temerea, în principal, cu privire la faptul că nu vor putea să facă față pe viitor la sursele de finanțare 0% ale altor proiecte pentru a obține regularizarea și echilibrul contabil necesare.

Raportoarea susține politica în domeniul acordării de ajutor pentru marile proiecte regionale (finanțare de 50 miliarde de euro și peste 50 miliarde de euro) adoptată de Comisie în 2009, și solicită o creștere cu peste 25% a finanțării acordate prin JASPERS (Asistență comună pentru susținerea proiectelor în regiunile europene), având ca obiectiv pregătirea și punerea foarte rapidă în aplicare a marilor proiecte și accelerarea efectuării plăților către statele membre, în special în ceea ce privește programele din cadrul Obiectivului 2. De asemenea, va trebui să se acorde sprijin pentru modificările propuse în ceea ce privește normele de punere în aplicare, care sunt menite să consolideze flexibilitatea fondurilor structurale și să le adapteze, astfel încât acestea să poată răspunde nevoilor cauzate de circumstanțe economice excepționale.

În concluzie, raportoarea crede în importanța fundamentală a politicii de coeziune și în nevoia continuării și a consolidării acesteia în toate domeniile. Aceasta consideră că este

necesar să se acorde o atenție specială zonelor care fac parte din Obiectivul 2 și programelor relevante, având în vedere importanța acestora în evidențierea avantajelor comparative și a oportunităților oferite de aceste zone și, în general, contribuția lor la creșterea economică și la ocuparea forței de muncă. De asemenea, raportoarea consideră că este necesară mobilizarea și coordonarea tuturor resurselor și instrumentelor necesare în vederea îndeplinirii acestui obiectiv.

Anexa I

Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă	Alocare de fonduri în temeiul Tratatului de la Lisabona	Sume nealocate	TOTAL
	PO aprobate	PO aprobate	
FR	8 090 730 610	2 167 334 886	10 258 065 496
DE	7 736 411 732	1 672 869 936	9 409 281 668
ES	6 098 907 229	2 382 419 048	8 481 326 277
UK	6 193 002 023	785 385 815	6 978 387 838
IT	5 065 123 109	1 259 766 998	6 324 890 107
HU	984 291 129	1 027 938 064	2 012 229 193
NL	1 320 593 128	339 409 609	1 660 002 737
SE	1 407 260 632	218 831 256	1 626 091 888
FI	1 375 965 515	220 000 529	1 595 966 044
BE	1 190 483 947	234 690 665	1 425 174 612
AT	934 061 242	93 250 375	1 027 311 617
PT	663 811 932	276 822 334	940 634 265
IE	600 862 370	149 862 372	750 724 742
GR	310 481 234	327 895 468	638 376 702
CY	314 511 444	297 923 548	612 434 992
DK	457 388 655	52 188 584	509 577 239
SK	343 259 311	111 631 178	454 890 489
CZ	329 286 599	88 636 114	417 922 713
LU	43 923 978	6 563 354	50 487 332
19	43 460 355 819	11 713 420 133	55 173 775 952

Sursă DG Politica Regională Comisia Europeană

Anexa II

Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă	55 173 775 952	
Orientare : Sectoare atractive pentru investiții și desfășurarea de activități	10 243 530 661	18,6%
Internet în bandă largă	338 138 119	0,6%
Cultură și viață socială	1 665 052 335	3,0%
Energie	1 818 186 998	3,3%
Mediu	3 141 455 583	5,7%
Alte modalități de transport	1 906 550 931	3,5%
Transport feroviar	688 470 997	1,2%
Transport rutier	685 675 704	1,2%
Orientare : Îmbunătățirea cunoștințelor și a inovării pentru creștere economică	18 601 025 961	33,7%
Antreprenoriat	2 771 128 582	5,0%
TIC pentru cetățeni și întreprinderi	1 967 684 202	3,6%
Inovație și RTD	11 383 859 843	20,6%
Alte investiții în întreprinderi	2 478 353 334	4,5%
Orientare : Locuri de muncă mai multe și mai bune	22 077 051 433	40%
Consolidarea capacității	462 938 707	0,8%
Capital uman	8 003 626 074	14,5%
Piața forței de muncă	7 967 735 368	14,4%
Incluziune socială	5 642 751 284	10,2%
Orientare : Dimensiune teritorială	2 566 110 730	
Dimensiune teritorială	2 566 110 730	

Orientare : TA	1 686 057 166
Asistență tehnică	1 686 057 166

Sursă DG Politica Regională Comisia Europeană

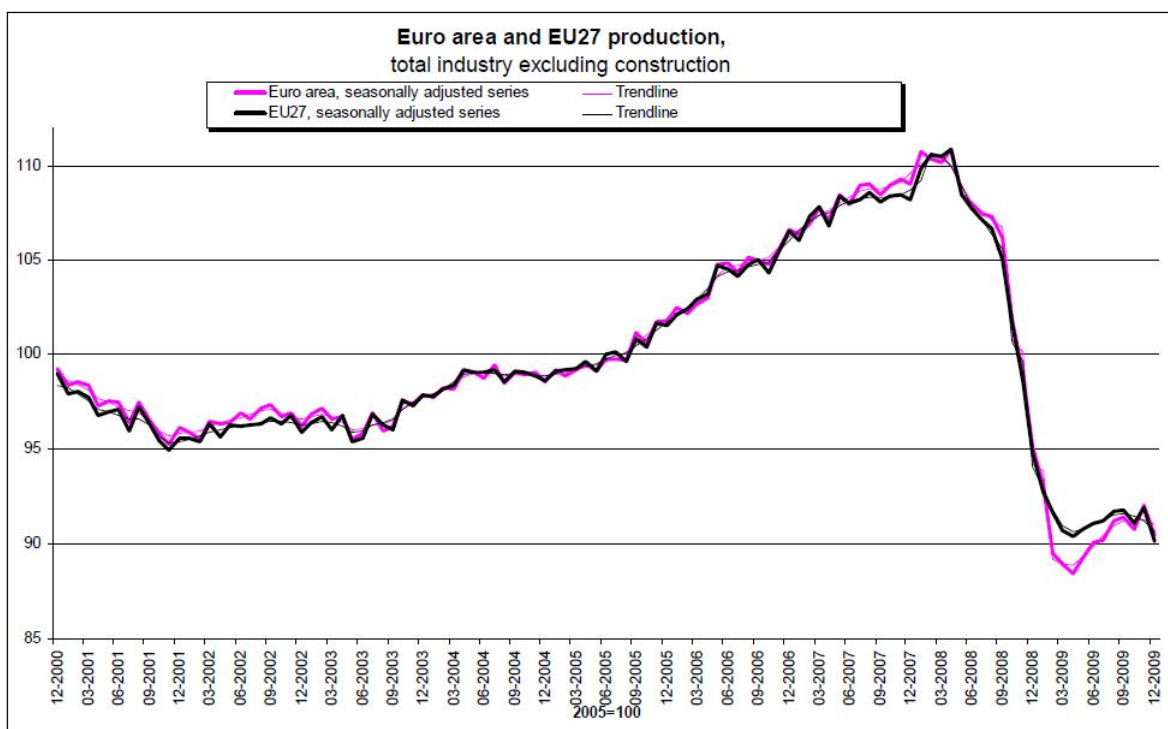
Anexa III

Indicator	Period	Unit	Convergence	Transition	RCE	Remarks
Tertiary education attainment	2007	% of population 25-64	17	25	26	
Tertiary education attainment trend *	2000 - 2007	% point change	4.0	4.9	5.2	
Participation of adults aged 25-64 in education and training	2007	% of population 25-64	5.1	8.1	11.5	<i>excl. FR9</i>
Human capital intensity	2007	index EU27=100	95	92	104	
Human capital intensity trend*	2000 - 2007	index point change	1	6	-1	
Population aged 15-64 born in a non-EU27 country	2007	% of population 15-64	1.9	7.0	8.8	
Population aged 15-64 born in another EU27 Member State	2007	% of population 15-64	0.8	3.3	3.7	<i>excl. FR9 and IE</i>
Population aged 15-64 born in another country	2007	% of population 15-64	2.8	10.3	12.5	
Unemployment rate	2007	% of active population	9.2	8.4	6.1	
Unemployment rate trend	2000 - 2007	% point change	-4.6	-3.0	-0.5	
Arrivals in hotels	2006-07	Arrivals per capita	0.7	1.4	1.4	<i>excl. FR9, IE and SK</i>
Arrivals in hotels trend	2000-01 - 2006-07	% point change	0.16	0.2	0.11	
Core creative class	2006-07	% of population 15-64	5.4	6.9	8.3	
Core creative class trend *	2000-01 - 2006-07	% point change	1.1	0.9	1.0	<i>excl. FR9</i>
Broadband Access**	2008	% of households	32	43	57	
Productivity in industry and services (PPS)	2006	index EU27=100	63	90	113	
Productivity trend in industry and services	2000-2006	Average annual real productivity growth	1.94	1.27	0.94	
Authors of EPO patent applications	2004-2005	Inventors per million inhabitants	30	78	397	
Employment rate	2007	% of population 15-64	59	64	69	
Employment rate trend *	2000 - 2007	% point change	2.9	6.0	3.1	
GDP/head (PPS)	2006	index EU27=100	59	95	122	
GDP/head (PPS) trend	2000 - 2006	index point change	5.4	5.9	-4.4	
New foreign firms per million inhabitants	2005-07	Total new foreign firms per million inhabitants	268	62	225	
Change in new foreign firms per million inhabitants	2001-03 - 2005-07	Total new foreign firms per million inhabitants	118	-34	-18	
R&D expenditure in the business enterprise sector	2006 *	% of GDP	0.36	0.42	1.36	
R&D expenditure in the business enterprise sector trend	2000-2006(est.)	% points of GDP	0.04	0.08	0.01	<i>estimate excl. Région Wallonne, FR9, major parts of UK</i>

* excl. UKM5 & UKM6

** excl. FR9, DE5, DEC, UKD1, UKE1, UKK3, UKM5

Anexa IV

Information provided by Eurostat

Anexa V

Where EU money in 2010 could go

COMMITMENT APPROPRIATIONS BY HEADING	Billion €	% of total budget	% change from 2009*
1. Sustainable growth:	64.3	45.4	+3.3
<i>Competitiveness</i>	14.9	10.5	+7.9
<i>Cohesion</i>	49.4	34.9	+2.0
2. Preservation and management of natural resources:	59.5	42.0	+5.4
<i>Direct payments & market related expenditure</i>	43.8	31.0	+6.4
<i>Rural development, environment, fisheries</i>	15.7	11.0	+2.6
3. Citizenship, freedom, security and justice:	1.7	1.2	+10.5
<i>Freedom, Security and Justice</i>	1.0	0.7	+16.2
<i>Citizenship</i>	0.7	0.5	+2.8
4. The EU as a global player	8.1	5.7	+0.5
5. Administrative expenditure (for all EU institutions):	7.9	5.6	+3.8
<i>of which Commission</i>	3.6	2.5	+2.6
Total commitments	€ 141.5	100.0	+3.6
In % of EU-27 GNI	1.20		

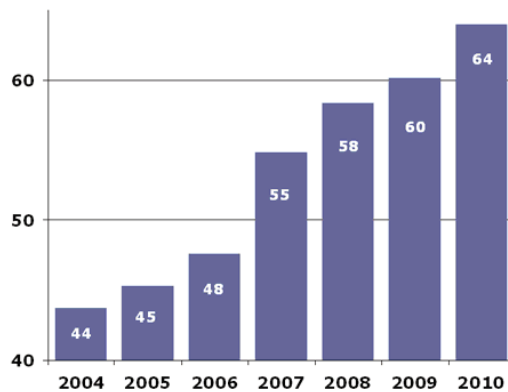
* Excluding the EU Solidarity Fund

Sursă DG Politica Regională Comisia Europeană

Anexa VI

Biggest investments to restore growth and jobs

Competitiveness, growth, jobs and cohesion
Budget heading 1 – in €bn

PEOPLE:
9m citizens to benefit from European Social Fund in 2010

BUSINESS:
+400,000 jobs for SMEs by 2013

R&D:
€6.2bn for research in 2010

INFRASTRUCTURE:
25,000 km road built/rebuilt by 2013

2010: Steady rise in funds for jobs and growth

Sursă DG Politica Regională Comisia Europeană

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	3.6.2010
Rezultatul votului final	+ : 42 - : 0 0 : 2
Membri titulari prezenți la votul final	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Sophie Auconie, Catherine Bearder, Jean-Paul Bisset, Victor Boștinăru, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Francesco De Angelis, Rosa Estaràs Ferragut, Elie Hoarau, Danuta Maria Hübner, Ian Hudghton, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Lambert van Nistelrooij, Franz Obermayr, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Michail Tremopoulos, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller
Membri supleanți prezenți la votul final	Bairbre de Brún, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, László Surján, Sabine Verheyen
Membri supleanți (articolul 187 alineatul (2)) prezenți la votul final	Emilio Menéndez del Valle